

Брюксел, 16.1.2020 г.
COM(2020) 6 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

**Годишен доклад за операциите за хуманитарна помощ на Европейския съюз,
финансирани през 2018 г.**

ВЪВЕДЕНИЕ	2
ОПЕРАЦИИ ЗА ХУМАНИТАРНА ПОМОЩ, финансирани през 2018 г.	2
Преглед на основните операции за хуманитарна помощ, финансирани през 2018 г.	3
Хоризонтални приоритети	10
Обобщение на приключените през 2018 г. оценки.....	11
Бюджет за 2018 г.	13
ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ И ИЗТОЧНИЦИ	14
Списък на партньорите, подписали Рамковото споразумение за партньорство от 2014 г.	14

ВЪВЕДЕНИЕ

В настоящия доклад са представени основните дейности и резултати от политиката на Съюза през 2018 г. в областта на хуманитарната помощ, осъществени чрез Европейската комисия. Докладът е изготвен в съответствие с член 19 от Регламент (ЕО) № 1257/96 на Съвета от 20 юни 1996 г.

ОПЕРАЦИИ ЗА ХУМАНИТАРНА ПОМОЩ, финансирани през 2018 г.

През последните десетилетия сложността и критичността на хуманитарните кризи се увеличиха. Конфликтите останаха основният фактор за хуманитарните нужди, като в същото време много хора продължиха да се нуждаят от спешна помощ в резултат на природните бедствия. През 2018 г. над 134 милиона души се нуждаеха от помощ.

ЕС продължи да бъде един от най-големите донори на хуманитарна помощ, като предостави помощ и подкрепа на най-уязвимите хора чрез мобилизиране както на хуманитарна помощ, така и на помощ в областта на гражданската защита. Бързото реагиране на възникващите кризи обаче продължи да бъде предизвикателство поради ограниченията, свързани с достъпа и сигурността.

Европейската комисия беше начело на реакцията на ЕС при кризи, като финансира операции за хуманитарна помощ в размер на повече от 1,8 милиарда евро (призивът на ООН беше за хуманитарна помощ в размер на 25,4 милиарда щатски долара) в над 90 държави с особен акцент върху подкрепата за засегнатото от конфликти население в Сирия и бежанците в съседните държави.

В основата на целите на Комисията стояха насърчаването на основаващата се на принципи хуманитарна помощ и зачитането на международното хуманитарно право. ЕС продължи да играе водеща роля на международната сцена, като председателстваше две групи донори: групата за донорска подкрепа към Международния комитет на Червения кръст и групата за добро хуманитарно даричество (последната е председателствана съвместно с Швейцария). Освен това до януари 2019 г. Комисията председателстваше глобалната инициатива „Призив за действие за защита от основано на пола насилие при извънредни ситуации“. Основаното на пола насилие и образованието в извънредни ситуации продължиха да бъдат основни приоритети за хуманитарните действия на ЕС.

Комисията продължи работата за постигане на устойчивост в отговор на разпространяващите се в световен мащаб кризи и нестабилност. В този контекст Комисията отбеляза напредък в осъществяването на връзката между хуманитарните действия и развитието. Свързаният с мира аспект на тази връзка беше одобрен по време на неофициалното заседание на Съвета по външни работи за развитие през септември 2018 г., на което беше направен изводът, че тройната връзка (между хуманитарната помощ, развитието и мира) следва да се насочи към продължителни кризи чрез хуманитарни действия, основани на принципи.

Комисията продължи да работи за повишаване на ефективността на разходите в съответствие с ангажиментите от „голямото споразумение“ между донорите и оперативните агенции на Световната среща на върха по хуманитарните въпроси. Във връзка с това Комисията публикува Насоките относно предоставянето на големи преводи на парични средства в брой, което гарантира, че до бенефициерите ще достигат повече средства, а административните разходи ще намалют. В този контекст ЕС продължи да разгръща най-голямата си програма за отпускане на пари в брой — Мрежата за социална закрила при извънредни обстоятелства (МСЗИО) за бежанци в Турция.

Преглед на основните операции за хуманитарна помощ, финансирани през 2018 г.

Европейската комисия реагира в широк кръг от кризи и бедствия в световен мащаб. Някои от тях са посочени по-долу.

Реагиране при извънредни ситуации

Комисията използва специален набор от инструменти за извънредни ситуации, за да реагира бързо на нови извънредни ситуации и сериозно влошаващи се съществуващи кризи, които не бе възможно да бъдат предвидени при приемането на годишното решение за финансиране. Наборът от инструменти за извънредни ситуации съдържа четири инструмента: Инструмент за широкомащабни изключително спешни извънредни ситуации (ALERT), Инструмент за реакция при епидемии, Инструмент за реакция в малък мащаб и подкрепа за Фонда за спешна помощ при бедствия (DREF) на Международната федерация на дружествата на Червения кръст и Червения полумесец (IFRC).

ALERT осигурява бързо първоначално финансиране за незабавна реакция на внезапно възникнали мащабни природни бедствия, при които са засегнати повече от 100 000 души. През 2018 г. бяха предоставени 8,65 милиона евро в отговор на тежките наводнения в Кения, Етиопия и Нигерия, земетресенията и цунамито в Индонезия, както и последиците от тропическия циклон на Филипините.

Инструментът за реакция при епидемии предостави спешно финансиране за пет огнища на болести: вируса на треската „Ласса“ (Нигерия), ебола (ДРК), холера (Джибути, Нигер и Зимбабве). Изплатената сума беше в размер на 2,775 милиарда евро.

Инструментът за реакция в малък мащаб беше използван със средства на обща стойност 2,225 милиарда евро в отговор на седем бедствия, а именно: Тонга (тропическа буря), Нигерия (движение на бежанци), Никарагуа (граждански размирици), Гватемала (изригване на вулкан), Лаос (срутване на язовирна стена), Венецуела (наводнения) и Хаити (земетресение).

Европейската комисия беше също така един от основните донори на DREF, като помогна за осъществяването на 39 операции на обща стойност 3,9 милиона евро, което представлява приблизително 25 % от средствата за 2018.

Кризата в Сирия

През 2018 г. кризата в Сирия навлезе в своята осма година. През това време офанзивите и промените в териториалния контрол доведоха до масово разселване, жертви и огромно страдание на повече от 13 милиона души. Комисията предостави животоспасяваща помощ главно чрез осигуряване на храна, лекарства, вода и подслон. Действията на Комисията бяха от полза за населението в Сирия, както и за сирийските бежанци в Ливан, Йордания и Египет. Хуманитарната помощ на Комисията възлезе на 260 милиона евро.

Освен това ЕС взе участие в редица международни дипломатически инициативи, като например конференцията „Подкрепа за бъдещето на Сирия и региона“ в Брюксел, хуманитарната работна група на Международната група за подкрепа на Сирия в Женева, срещите на висши служители, организирани в Осло и Берлин, както и други усилия за застъпничество за спазването на хуманитарните принципи и на международното хуманитарно право. На конференцията в Брюксел беше повишена осведомеността за тежкото положение на засегнатите цивилни лица в Сирия, като бяха поети ангажименти в размер на 3,5 милиарда евро за 2018 г., както и многогодишни ангажименти в размер на 2,7 милиарда евро за периода 2019—2020 г.

Турция

През юни 2018 г. ЕС постигна съгласие да предостави допълнителни 3 милиарда евро за Механизма на ЕС за бежанците в Турция в подкрепа на сирийските бежанци. През 2018 г. в рамките на този втори транш бяха поети задължения в размер на 550 милиона евро, от които 50 милиона евро за хуманитарна помощ, главно за закрила и здравеопазване. По този начин общото хуманитарно финансиране, договорено по линия на Механизма, възлезе на над 1,45 милиарда евро.

Водещата хуманитарна програма на Механизма — Мрежата за социална закрила при извънредни обстоятелства — продължи да отговаря на основните нужди и на нуждите от закрила на 1,7 милиона бенефициери. Това е най-големият единен хуманитарен проект в историята на ЕС. Въз основа на Мрежата за социална закрила при извънредни обстоятелства ЕС финансира проекта за обвързано с условия предоставяне на парични средства за образование (ССТЕ) от началото на 2017 г. и до декември 2018 г. оказва подкрепа на 517000 деца да посещават редовно училище.

Западни Балкани

През 2018 г. хуманитарните дейности на ЕС бяха насочени основно към оказването на подкрепа за бежанците и мигрантите в Босна и Херцеговина. Местните общности и международните организации предоставиха най-необходимото — храна, подслон и основни здравни грижи. Капацитетът им обаче беше надхвърлен и през май 2018 г. Съветът на министрите на Босна и Херцеговина официално поиска помощ от ЕС.

През 2018 г. Европейската комисия отпусна хуманитарна помощ в размер на 2 милиона евро за предоставяне на спешна помощ за посрещане на нуждите на бежанците и мигрантите. Освен краткосрочната помощ беше предоставена и средносрочна помощ в размер на 7,2 милиона евро.

Украйна

И през 2018 г., след повече от четири години конфликти, продължи да се усеща необходимостта от хуманитарна помощ в източната част на Украйна. Конфликтът засегна над 4,4 милиона души, от които поне 3,4 милиона се нуждаеха от хуманитарна помощ. Ограниченият достъп за хуманитарната помощ и неблагоприятните събития в областта на политиката и сигурността доведоха до влошаване на хуманитарното положение. Хуманитарната реакция беше възпрепятствана от високата степен на политизиране на конфликта и намаленото финансиране от страна на донорите.

ЕС и неговите държави членки предоставиха подкрепа на обща стойност 232 милиона евро и продължиха да бъдат сред най-големите донори на хуманитарна помощ. ЕС продължи да предоставя животоспасяваща помощ на най-уязвимите, насърчавайки същевременно плавния преход към средносрочна и дългосрочна помощ в други области на източната част на Украйна.

Йеменската криза

Кризата в Йемен се превърна в най-голямата хуманитарна катастрофа в света — само през 2018 г. 22,2 милиона души се нуждаеха от помощ. Продължаващият конфликт, нарушаването на международното хуманитарно право и лошото икономическо положение в страната предизвикаха най-голямата в света извънредна ситуация по отношение на продоволствената сигурност, която засегна 20 милиона души. Започналата през юни 2018 г. офанзива срещу град Ходейда доведе до разселването на повече от 500 000 души и задълбочи още повече кризата. Освен това епидемията от холера в Йемен продължи.

През 2018 г. Комисията увеличи своята помощ в отговор на кризисното положение, като предостави животоспасяваща помощ в размер на 127,5 милиона евро на повече от 14 милиона уязвими лица.

Регионалната криза в Мали

Въоръжените конфликти и насилието ескалираха, като продължиха да засягат съседните държави, а именно Буркина Фасо, Мавритания и Нигер. Около 390 000 души бяха принудително разселени. В резултат на това хуманитарните нужди се увеличиха, докато предизвикателствата, свързани с достъпа, останаха.

През 2018 г. Комисията предостави хуманитарна помощ в размер на 61 милиона евро, с основен акцент върху здравеопазването и храненето, като обхвана 80 % от здравните райони в северната част на страната. Общо около 160 000 уязвими лица получиха спешна хранителна помощ. Над 124 000 деца на възраст под пет години, страдащи от тежко остро недохранване, получиха животоспасяваща хранителна помощ, а хиляди деца се възползваха от дейностите за образование в извънредни ситуации в северната и централната част на Мали. Освен това Комисията предостави хранителна помощ на над 140 000 малийски бежанци в Буркина Фасо и Нигер, както и хранителна помощ и образование в извънредни ситуации за малийските бежанци в Мавритания.

Кризата в Сахел

През 2018 г. се разрази най-тежката от години насам продоволствена и хранителна криза в Сахел. Нарастващото разпространение на конфликта и кризата в земеделието и животновъдството влошиха вече съществуващото сложно положение, засягайки все по-уязвимото население.

Комисията предостави спешна помощ на обща стойност 272,9 милиона евро за различните засегнати държави. Над 1,1 милиона уязвими лица получиха хранителна помощ, а на повече от 450 000 деца, страдащи от тежко остро недохранване, бе предоставено животоспасяващо лечение. ЕС работи активно за осъществяването на връзката между хуманитарните действия и развитието чрез укрепване на устойчивостта на засегнатото население, намаляване на хуманитарните нужди и преодоляване на първопричините за продоволствената несигурност и острото недохранване.

Кризата в басейна на езерото Чад

През 2018 г. конфликтите и насилието продължиха да засягат сериозно 17 милиона души, живеещи в района. Над 2,7 милиона души, включително 1,5 милиона деца, бяха принудително вътрешно разселени или разселени в съседни държави. Острата продоволствена несигурност и недохранването останаха на критично равнище, като 3 милиона души изпитваха остра продоволствена несигурност.

Комисията предостави над 105 милиона евро в отговор на разнообразните хуманитарни нужди в засегнатите държави. Бяха използвани значителни средства за осигуряване на хранителна помощ, основни здравни грижи, водоснабдяване и канализация, подслон и домакински вещи за вътрешно разселените лица, бежанците и уязвимите приемни общности. Берлинската конференция за региона на езерото Чад през септември 2018 г. предостави възможност да се поднови международният ангажимент в подкрепа на държавите в басейна на езерото Чад. След това ЕС обяви финансиране в размер на 138 милиона евро, което съчетава хуманитарна помощ и помощ за развитие.

Регионалната криза в Централноафриканската република (ЦАР)

Положението продължи да се влошава и да оказва все по-голямо влияние върху съседните държави. Активизираща се сраженията между въоръжените групировки и нападенията срещу хуманитарни работници. Повече от половината от населението на ЦАР (около 2,5 милиона души) се нуждаеше от хуманитарна помощ. Близко 2 милиона души страдаха от остра продоволствена несигурност и две трети от населението нямаша достъп до основни здравни грижи. Около една четвърт от гражданите бяха насилствено вътрешно разселени или разселени в съседните страни (Камерун, Чад и ДРК).

Комисията отпусна над 33 милиона евро хуманитарна помощ за кризата. Тя включваше спешна подкрепа за засегнатото от конфликта население в ЦАР, както и за бежанците в съседните държави.

Демократична република Конго (ДРК)

Хуманитарното положение продължи да се влошава, тъй като населението беше засегнато от продължаващия конфликт, принудителното разселване и нестабилната политическа обстановка. През август 2018 г. беше обявена десетата и най-голяма епидемия от ебола в ДРК. Това е първата епидемия, избухнала в засегнатата от конфликт зона, което затрудни предоставянето на помощ поради силната съпротива от страна на общността и високия риск от регионално разпространение на конфликта. Освен това повече от 13 милиона души бяха в положение на продоволствена несигурност в ДРК, тоест два пъти повече в сравнение с 2017 г. През последните години бяха разселени около 4,5 милиона души, а още 800 000 конгоанци потърсиха убежище в съседни страни.

Финансирането от ЕС възлезе на над 80 милиона евро, с акцент върху животоспасяващата помощ и логистичната подкрепа чрез неговата хуманитарна въздушна служба. Що се отнася до мерките в отговор на епидемията от ебола, ЕС работеше в тясно сътрудничество с правителството на ДРК и с ключови партньори, като предостави технически експертен опит, логистична подкрепа и операции по финансиране, включително и в съседните държави.

Сомалия

Хуманитарните нужди продължиха да бъдат големи поради тежката суша и продължаващия въоръжен конфликт. Състоянието на продоволствената и хранителната сигурност остана критично като 6,2 милиона души — половината от населението на страната, се нуждае от хуманитарна помощ. Сред тях са 2,6 милиона вътрешно разселени лица, живеещи в пренаселени селища и изложени на рискове от гледна точка на закрилата, 300 000 от които бяха принудени да напуснат държавни имоти в градски райони.

Отпуснатите от ЕС средства в размер на 89 милиона евро дадоха възможност на партньорите да предоставят животоспасяваща помощ под формата на парични средства, грижи за здравето и храненето, подслон, вода, канализация и осигуряване на хигиенни условия. Благодарение на хуманитарната помощ и благоприятните дъждове между 2017 г. и 2018 г. броят на хората в положение на остра продоволствена несигурност намалю с 54 %. Бяха предприети инициативи за преминаване от реакция при извънредни ситуации към предвидима защитна мрежа, способна да реагира на сътресения, в сътрудничество с донорите в областта на развитието. Хуманитарното положение остава нестабилно и нуждите са над равнищата отпреди кризата преди две години.

Етиопия

От 2017 г. насам междуетническото насилие доведе до вътрешното разселване на 3 милиона души. Със своята политика на отворени врати Етиопия приюти една от най-големите групи бежанци в Африка — над 900 000 бежанци от Южен Судан, Сомалия и Еритрея. Организациите за хуманитарна помощ бяха обезпокоени от липсата на адекватна помощ за новопристигналите, която доведе до много високи нива на недохранване.

През 2018 г. Комисията осигури 63 милиона евро в отговор на нуждите на засегнатите от кризата хора в Етиопия. Работейки чрез партньори, ЕС подпомагаше бежанците от Южен Судан и Еритрея с храна, подслон, основни домакински принадлежности, лечение на страдащи от недохранване, вода и канализация. Най-голямата част от средствата бяха предоставени на вътрешно разселените лица, принудени да бягат от насилието и унищожаването на техните домовете и поминък.

Судан

Започналата в началото на 2018 г. социално-икономическа криза доведе до влошаване на хуманитарната ситуация. Ограниченият достъп предимно до храна и здравни грижи, в съчетание с вредни механизми за справяне, също доведе до увеличаване на нуждите от закрила. Продоволствената несигурност засегна много хора още по време сезона на прибиране на реколтата и техният брой се увеличи през сезона на оскъдица, достигайки приблизително 6 милиона души, а това причини голяма уязвимост и критични равнища на тежки форми на остро недохранване. Все по-големите ограничения върху физическия достъп до пари в брой създават допълнителни затруднения.

За да отговори на нарастващите хуманитарни нужди в Судан, Комисията мобилизира 41 милиона евро в подкрепа на удовлетворяването на най-неотложните нужди.

Венесуела

Условията на живот на населението се влошиха поради социално-икономическата и политическата криза. Липсата на лекарства, съчетана с драстично намаляване на капацитета на системата за здравеопазване, лиши от лечение нарастващ брой хора. В резултат на преустановяването на програмите за профилактика, влошаването на санитарно-хигиенните условия и намаляването на ваксинационното покритие се появиха няколко големи огнища на инфекциозни заболявания. В много области нивата на недохранване надхвърлят критичните прагове. Нивата на убийствата и насилието продължиха да бъдат сред най-високите в света. Към края на 2018 г. над 3,2 милиона души са напуснали страната, отивайки най-вече в Колумбия, Перу, Еквадор и Бразилия.

Общо 32 милиона евро бяха отпуснати от ЕС за предоставяне на медицински и хранителни услуги, водоснабдяване и канализация, закрила, образование при извънредни ситуации, както и за подкрепа на приемните общности. Тази сума включва увеличението със 7 милиона евро на ЕФР в подкрепа на неотложните хуманитарни нужди.

Колумбия

Хуманитарните нужди се увеличиха, спазването на международно хуманитарно право срещна трудности, а насилието над цивилното население от страна на въоръжени групи доведе до разселване. През 2018 г. бяха разселени над 150 000 души, а 1 милион души бяха подложени на задържане и ограничаване на мобилността. Към края на годината съседните държави подслоняваха около 300 000 колумбийски бежанци. В същото време ескалацията на кризата във Венесуела принуди хората да бягат в Колумбия. Освен това страната беше изложена на много природни бедствия, а службите за спешна помощ получиха само ограничен достъп до засегнатите от конфликтни зони.

Комисията отпусна 8,56 милиона евро за подпомагане на хората, засегнати от конфликти, и за укрепване на капацитета за готовност при бедствия. Секторите, в които беше оказана помощ, включват: закрила, здравни грижи, водоснабдяване и канализация за най-уязвимите групи, образование при извънредни ситуации и готовност при бедствия.

Хаити

През годината продоволствената несигурност в Хаити достигна критични равнища, като над 1,3 милиона души бяха засегнати от остра продоволствена криза. На няколко места равнището на разпространение на острото недохранване сред децата на възраст под пет години продължи да бъде високо и надхвърли критичните нива на СЗО. Повече от две години след урагана Матю засегнатите домакинства, които все още не разполагат с устойчив на земетресения подслон, нито с достъп до вода и канализация, са над 140 000.

През 2018 г. ЕС изразходва 12 милиона евро в отговор на острата продоволствена несигурност и в подкрепа на координирането на хуманитарните операции. Освен това бяха инвестирани 3,4 милиона евро в инициативи за готовност при бедствия в подкрепа на капацитета за бързо реагиране, техники за изграждане на устойчиви на бедствия подслони и готовност за справяне със сушата. Освен това след земетресението през октомври ЕС предостави 0,2 милиона евро за вещи от първа необходимост.

Афганистан

Продължаващият вече 18-а година конфликт предизвика нарастващ брой жертви сред цивилното население и нови разселвания. Освен това тежката суша в страната се отрази сериозно на селскостопанското производство, засягайки над 13 милиона души. Много от 600 000 нови вътрешно разселени лица и близо 820 000 бежанци (документирани и недокументирани), връщащи се от Иран и Пакистан през 2018 г., се нуждаеха от помощ. Продоволствената несигурност засегна близо 13,5 милиона души, което е с 6 милиона повече в сравнение с предходната година.

ЕС продължи да предоставя животоспасяваща помощ и в области, в които няма други участници, въпреки трудните условия от гледна точка на сигурността. През 2018 г. бяха отпуснати 46 милиона евро за операции за хуманитарна помощ.

Кризата с общността рохингия

През 2018 г. около един милион бежанци без гражданство пребиваваха в Кокс Базар в Бангладеш след масовото разселване през 2017 г. Повечето от тях живеят в изключително пренаселени огромни лагери, разчитайки изцяло на хуманитарна помощ, без свобода на движение и възможности за препитание. Разселването от Мианмар почти утрои общото население на Кокс Базар, създавайки напрежение с местните общности.

ЕС предостави 46 милиона евро за хуманитарна помощ в отговор на кризата както в Бангладеш, така и в Мианмар, под формата на основни здравни грижи, водоснабдяване, канализация, подслон, храна, закрила, психологическа подкрепа и помощ за намаляване на риска от бедствия.

Хоризонтални приоритети

Образование при извънредни ситуации (ОИС)

През 2018 г. Европейската комисия задели 8,5 % от своя бюджет за хуманитарна помощ за дейности за ОИС в 34 държави (в размер на 91,6 милиона евро), надвишавайки по този начин поставената за годината цел от 8 %. През 2018 г. Комисията предостави също така финансиране в размер на 1,4 милиона евро за ОИС чрез Инструмента за спешна подкрепа в Гърция. От помощта за ОИС се възползваха 1,25 милиона души, като с нея им беше осигурен достъп до безопасно и качествено образование в най-нестабилните ситуации.

През май 2018 г. Комисията прие и Съобщение относно образованието при извънредни ситуации и продължителни кризи¹. Новата рамка на политиката ще даде възможност на ЕС да мобилизира ресурси по по-предвидим, гъвкав и ефективен начин въз основа на цялостен и координиран подход на връзка между хуманитарните действия и развитието и на ясни стратегически приоритети. Държавите членки на ЕС одобриха рамката на политиката със заключения на Съвета², приети през ноември 2018 г.

Парична помощ

По време на Световната среща на върха по хуманитарните въпроси и в „голямото споразумение“ международната общност призна, че паричните преводи често са по-ефикасни и рентабилни от други форми на помощ, като това беше потвърдено и в Насоките относно паричната помощ (ноември 2017 г.). При намалени трансакционни разходи помощта достига директно до бенефициерите и има максимално въздействие с добра рентабилност. Освен това паричните преводи подпомагат местните пазари и поставят основите за възстановяването и издръжливостта на общностите.

Европейската комисия използва всички възможности за увеличаване на използването на пари в брой, което имаше успех в операции в Турция, Гърция, Сомалия, Ливан, Йордания, Афганистан и Ирак.

Иновации и ангажираност на частния сектор

През 2018 г. Комисията участва в глобалните дебати относно иновациите в областта на хуманитарната помощ и ангажираността на частния сектор, по-специално на годишното заседание на Световния икономически форум, на заседанието по хуманитарни въпроси на Икономическия и социален съвет и на Общото събрание на ООН.

Комисията продължи да оказва подкрепа за разработването на новаторски подходи, като използва възможностите, предлагани от програмите на ЕС за научни изследвания и

¹ Съобщение относно образованието при извънредни ситуации и продължителни кризи (COM (2018) 304 final, 18.5.2018 г.).

² Заключения на Съвета относно образованието при извънредни ситуации и продължителни кризи (12817/18, 26.11.2018 г.).

иновации. Така например през 2018 г. беше поставено началото на три награди на Европейския съвет по иновациите в рамките на програма „Хоризонт 2020“, които са от пряко значение за хуманитарния сектор: достъпни високи технологии за хуманитарна помощ, ранно предупреждение за епидемии и блокови вериги за социалното благо.

Водещата роля на ЕС за Призива за действие за защита от основано на пола насилие при извънредни ситуации

От юни 2017 г. до декември 2018 г. Комисията ръководи глобалната хуманитарна инициатива „Призив за действие за защита от основано на пола насилие при извънредни ситуации“. Тази глобална инициатива обединява 82 партньори (държави, донори, международни организации и НПО), като целта е да се предизвика промяна и да се насърчи отговорността в хуманитарната система за справяне с основаното на пола насилие още от най-ранните етапи на кризата. Комисията участва дейно в тази инициатива от създаването ѝ през 2013 г. и стана неин световен лидер през юни 2017 г.

През 2017 и 2018 г. Европейската комисия предостави близо 62 милиона евро под формата на хуманитарна помощ за предотвратяване и реагиране на сексуалното и основаното на пола насилие в световен мащаб.

ЕСНО Flight (Африка) и подкрепа за хуманитарните въздухоплавателни служби

Хуманитарните въздухоплавателни служби са от решаващо значение, за да се достига до нуждаещите се, особено когато наземната инфраструктура не е надеждна. Освен че превозват хуманитарни доставки и работници, хуманитарните въздухоплавателни служби извършват и евакуации по медицински причини и с цел гарантиране на сигурността.

Комисията управлява своя собствена хуманитарна въздухоплавателна служба — „ЕСНО Flight“ — с центрове в Кения, Уганда, ДРК и Мали. През 2018 г. службата, която разполага с шест въздухоплавателни средства, оказва подкрепа на хуманитарния персонал на над 250 проекта, превози 26 176 хуманитарни работници и близо 230 тона товари. Бюджетът на ЕСНО Flight възлиза на 14,6 милиона евро, като услугите ѝ се предоставят безплатно за партньорите и хуманитарните организации.

Комисията също така оказва подкрепа и на други хуманитарни въздухоплавателни служби с нестопанска цел. През 2018 г. тя предостави 24,5 милиона евро на хуманитарната въздухоплавателна служба на ООН, управлявана от СПП, и 750 000 евро за операциите в Афганистан на организацията Mission Aviation Fellowship.

Обобщение на приключенията през 2018 г. оценки

[Цялостна оценка на хуманитарната помощ на ЕС за периода 2012—2016 г.](#)

В оценката се стига до заключението, че ЕС е принципен, откликващ на нуждите донор с уникални характеристики, сред които са подходът му към партньорствата, неговата

мрежа на място и приноса му за оформянето на облика на хуманитарната система. Беше установено, че бюджетните средства са подходящи и отговарят на нуждите на целевите групи от населението и на целите на хуманитарната помощ, както и че са мотивирани с цялостни и надеждни оценки на потребностите. Като цяло действията се оценяват като ефективни от гледна точка на разходите.

Сред областите, за които бе установено, че се нуждаят от подобрене, са: разработването на по-структуриран програмен подход за партньорство между ЕС и неговите партньори, засилването на участието на местните партньори по изпълнението, разгръщането на успешни новаторски подходи и подобряването на отчитането, установяването на синергии с дейностите за гражданска защита и подобряването на комуникацията относно обосновката на стратегическите насоки на ЕС.

[Оценка на хуманитарната логистика в контекста на гражданската защита и хуманитарната дейност на ЕС в периода 2013—2017 г.](#)

Оценката обхваща инвестициите на Комисията в хуманитарни въздухоплавателни услуги, инициативи за подобряване на системите за хуманитарна логистика, както и финансирането на логистичните елементи на проектите на Комисията. В нея се стига до заключението, че от инвестициите на Комисията в логистични центрове и обучения, както и от подкрепата на Комисията за развитието на световния логистичен клъстер има трайни ползи. Освен това от голямо значение продължава да бъде подкрепата за въздухоплавателните услуги.

В оценката се препоръчва Комисията да изготви политика в областта на хуманитарната логистика и да обърне по-голямо внимание на логистиката в рамките на споразуменията за партньорство, оценяването на кризите и инструментите за планиране. Освен това в нея се предлагат начини за допълнително насърчаване на ръководната роля в областта на логистиката, като се работи в сътрудничество с други хуманитарни организации за постигане на ефективност и за подобряване на резултатите.

[Оценка на операциите на ЕС за хуманитарна помощ в региона на Големите африкански езера в периода 2013—2017 г.](#)

В тази оценка се прави преглед на хуманитарните операции на ЕС в региона на Големите африкански езера в периода 2013—2017 г. Заделените бюджетни средства не бяха пропорционални на нарастващите нужди в региона, което наложи Комисията да ограничи своите операции до основната задача по спасяване на човешки живот. Въпреки това приетата стратегия беше адаптирана към развитието на нуждите, беше постигната висока степен на съгласуваност между отделните действия, а Комисията изигра ключова роля в структурите за координация на хуманитарните дейности в региона.

В оценката се посочват специфични аспекти, които допринасят за ефикасността на ГД „Хуманитарна помощ“, като например стройните процеси за наблюдение. Отбелязва се, че има поле за подобрене по отношение на процесите за „повторно подаване на заявление“ (т.е. за подновяване на безвъзмездни средства на партньор по изпълнението за продължаването на конкретно действие) и/или многогодишните проекти.

Бюджет за 2018 г.

1. Списък на сключените от Комисията споразумения за финансиране в областта на хуманитарната помощ³:

Текстовете на споразуменията за предоставяне на хуманитарна помощ от ЕС могат да бъдат намерени на уебсайта на Системата за финансова прозрачност (СФП).

2. Изпълнение на бюджета за хуманитарна помощ за 2018 г.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТА НА ЕС ЗА 2018 г.

Не са включени външните целеви приходи от държавите членки

Регион/държава	Сума	%
Африка	651	37 %
Судан и Южен Судан	86	
Централна Африка	95	
Големите езера	70	
Африкански рог	200	
Южна Африка, Индийски океан	11	
Западна Африка	160	
Северна Африка	19	
Африка	10	
Близък изток и Източно съседство	552	32 %
Близък изток	474	
Източно съседство	79	
Азия, Тихоокеански басейн	116	7 %
Югозападна и Централна Азия	57	
Югоизточна Азия и Тихоокеанския басейн	59	
Латинска Америка, Карибски басейн	73	4 %
Латинска Америка	52	
Карибски басейн	21	
Бедствия по света	36	2 %
Гражданска защита	41	2 %
Доброволци на ЕС за хуманитарна помощ	19	1 %
Спешна подкрепа в рамките на Съюза	199	11 %

³ Включващ наименованията на партньорските организации.

Допълнителни операции и подкрепа	67	4 %
ОБЩО	1 753	100 %

(в милиони евро)

ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ И ИЗТОЧНИЦИ

- Обща информация за ГД „Европейска гражданска защита и европейски операции за хуманитарна помощ“:
<http://ec.europa.eu/echo/en>
- Финансова информация относно извършените от Европейската комисия дейности за хуманитарна помощ през 2018 г.:
https://ec.europa.eu/echo/financing-decisions-hips-2018_en
- Оперативна информация от предходни години:
<http://ec.europa.eu/echo/about/annual-reports-en.htm>
- Годишен отчет за дейността за 2018 г., ГД „Европейска гражданска защита и европейски операции за хуманитарна помощ“:
https://ec.europa.eu/info/publications/annual-activity-report-2018-european-civil-protection-and-humanitarian-aid-operations-echo_en
- Годишен доклад за управлението и изпълнението на бюджета на ЕС за 2018 г.:
<https://ec.europa.eu/info/node/10237>
- Доклади за оценка на ГД „Европейска гражданска защита и европейски операции за хуманитарна помощ“:
http://ec.europa.eu/echo/funding-evaluations/evaluations_en
- Данни за хуманитарната помощ, финансирана от Европейската комисия и държавите членки: <https://webgate.ec.europa.eu/hac/>

Списък на партньорите, подписали Рамковото споразумение за партньорство от 2014 г.

<http://ec.europa.eu/echo/sites/echo-site/files/weblistpartners.pdf>